

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГОСПОДАРСЬКА АКАДЕМІЯ «ДІМІТР ЦЕНОВ» (м. СВІШТОВ, БОЛГАРІЯ)
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ (м. ПРАГА, ЧЕХІЯ)

**ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ
ГОСПОДАРСТВОМ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

МАТЕРІАЛИ
III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
23-24 червня 2016 р.

Організаційний комітет:

Зверяков М. І. – доктор екон. наук, професор, член-кореспондент НАН України, ректор ОНЕУ.

Ковальов А. І. – доктор екон. наук, професор, проректор з наукової роботи ОНЕУ.

Марчевські Іван – ректор Господарської академії «Димірт Ценов» (м. Свіштов, Болгарія).

Мейзлік Ладіслав – зав. кафедри фінансового обліку та аудиту Вищої школи економіки (м. Прага, Чехія).

Балджи М. Д. – доктор екон. наук, професор, зав. кафедри економіки та управління національним господарством ОНЕУ, головний редактор збірника «Науковий вісник ОНЕУ».

Ляліков С. В. – канд. екон. наук, доцент, декан факультету економіки та управління виробництвом ОНЕУ.

Колодинський С. Б. - доктор екон. наук, доцент кафедри економіки та управління національним господарством ОНЕУ.

Карпов В. А. – канд. екон. наук, начальник НДЧ ОНЕУ, професор кафедри економіки та управління національним господарством.

Сментина Н. В. – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та управління національним господарством ОНЕУ.

Сілічєва Н. Є. – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та управління національним господарством ОНЕУ.

Шевченко В. В. – канд. екон. наук, старший викладач кафедри економіки та управління національним господарством ОНЕУ.

Допіра І. А. – старший викладач кафедри економіки та управління національним господарством ОНЕУ.

Економіка та управління національним господарством: стан, тенденції та перспективи: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (23-24 червня 2016 р., м. Одеса). – Одеса, ОНЕУ, 2016. – 158 с.

Видання укладено за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка та управління національним господарством: стан, тенденції та перспективи», яка відбулася в Одеському національному економічному університеті 23-24 червня 2016 року.

Матеріали подаються за авторською редакцією. Відповідальність за зміст наукових праць, достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори.

Чисельність зайнятих у будівництві України досягла більше ніж млн. чол. Капітальні вкладення склали в 2014р. 16,1 млрд. грн., 2015 р. — 12,6 млрд. грн., причому близько 60% з них припадає на об'єкти виробничого призначення, а решта — на невиробничі об'єкти [3]. У структурі капітальних вкладень переважають будівельні та монтажні роботи — близько 60%, більше 30% — устаткування, інструмент і інвентар, решта — інші капітальні роботи і витрати. Найбільші капітальні вкладення припадають на промисловість і житлове господарство. Обсяг капітальних вкладень і відповідно будівельних та монтажних робіт є диференційованим по областях України, що видно з даних. У будівництві ринкові відносини розвиваються активніше, ніж промисловості. В 2015 р. у недержавному секторі економіки перебували 73% загальної кількості будівельних організацій, якими виконано 71% обсягу підрядних робіт, у тому числі акціонерними товариствами—48% [3].

У зв'язку із затяжною економічною кризою нашої країни розвиток будівельного комплексу дещо погіршився впродовж 2014-2015 рр., проте у поточному році сподіваємось на його поживлення і підйом у будівництві. Це, в свою чергу, потребує розроблення перспективних напрямів, які сприятимуть розвитку будівельного комплексу країни, а саме: розробити національну державну програму, що комплексно поєднує проблему нового будівництва, реконструкції, управління житловою нерухомістю; розробити і імплементувати нові технології будівництва житлових будинків якісно нового покоління на основі екологічних та енергоекономічних технологій життєзабезпечення; у промисловості будівельних матеріалів провести відновлення основних фондів підприємств з переходом на більш високий рівень їхнього технічного оснащення та зниження ресурсних, енергетичних і трудових витрат на виготовлення продукції; залучити необхідні інвестиції для модернізації діючих виробництв, введення нових потужностей і їхньої ефективної експлуатації; у регіонах країни потрібно створити підприємства з сервісного технічного обслуговування, ремонту і прокату будівельних машин і засобів малої механізації; створити сприятливі умови для залучення приватного бізнесу в будівельній галузі в цілому.

Список використаних джерел

1. Горбач Л. М. Процеси глобалізації і регіоналізації в системі міжнародних економічних відносин / Л. М. Горбач // Проблеми і перспективи функціонування інноваційної системи держави в умовах глобалізації: Матеріали міжнар. наук. конф., 27-28 вересня, 2007 р. — Луцьк: ред. вид. відділ «Вежа» Волинського держ. унів. ім. Лесі Українки, 2007. — С. 48-52.
2. Економіка будівельного комплексу: Навчальний посібник / За ред. П. Ф. Жердецького та ін. — К.: Вища школа, 2003. — 271 с.
3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Балджи М. Д.

*д.е.н., професор, зав. кафедри економіки та управління національним господарством
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Розвиток національної економіки України є важливішим кроком у подальшому становленні незалежності нашої держави. З урахуванням великого різноманіття проблем у вітчизняній економіці на шляху модернізаційних перетворень та беручи до уваги посилену увагу до пошуку можливих шляхів їх вирішення, провідними напрямками розвитку нашої держави є: стимулювання економічного зростання вітчизняної економіки, підвищення рівня та якості життя населення, посилення конкурентоспроможності економіки як складової частини соціально-економічного розвитку країни в контексті стратегічних модернізаційних перетворень.

Вітчизняна економіка відкрита для зовнішнього інвестування, але нестабільна ситуація в країні не дозволяє в повній мірі забезпечити й налагодити між кордонні та міжгалузеві зв'язки. Це гальмує інноваційно-креативну активність і стримує запровадження модернізації економіки як по галузям, так і в цілому.

Аналіз тенденцій економічного розвитку за п'ять років року свідчить про суттєвий спад в економіці країни (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка основних показників діяльності суб'єктів господарювання (складено за даними Державної служби статистики України)

Показники	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
Кількість підприємств, тис. од.	379,0	375,9	365,1	393,5	341,2
Кількість фізичних осіб-підприємців, тис. од.	1805,1	1325,9	1235,2	1328,7	1591,2
Обсяг реалізації продукції підприємствами, млн. грн.	3462136,2	4091411,4	4307145,6	4153088,0	4319935,8
Обсяг реалізації продукції фізичними особами-підприємцями, млн. грн.	230418,2	211215,8	256649,2	289042,3	230418,3

Але в деяких галузях спостерігається підвищення активності (табл. 2).

Таблиця 2

Кількість суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності, одиниць (складено за даними Державної служби статистики України)

Види економічної діяльності	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
Сільське, лісове та рибне господарство	8032	61488	68497	71058	75660
Промисловість	151969	122255	114028	121244	131491
Будівництво	7522	59197	50830	52983	52189
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт тощо	1197328	92149	843075	890658	988694
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	145934	99951	87252	92366	111807
Тимчасове розміщування й організація харчування	50033	42850	44085	52077	57553
Інформація та телекомунікації	55977	54239	66568	86377	114355
Фінансова та страхова діяльність	14538	11367	10519	11250	12052
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	18244	16453	16479	18048	21114
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	11851	9657	9238	11620	13523

Так, в аграрному секторі економіки зростає зайнятість, підвищуються доходи від зростання експорту сільськогосподарської продукції. В сільському, лісовому та рибному господарстві обсяг реалізованої продукції збільшився за п'ять років в 1,3 рази; в промисловості – в 0,3; будівництві – в 0,2; на транспорті та в поштовій і кур'єрській діяльності – в 0,4. Подібна динаміка простежується і в інших галузях, за виключенням фінансової і страхової діяльності, де простежується зменшення надання обсягів послуг на $\frac{1}{5}$. За останні п'ять років у структурі валової доданої вартості збільшилась питома вага сільського та лісового господарства й мисливства.

Проаналізувавши існуючу ситуацію в економіці країни, доречно зазначити про вагомість впровадження наступних перспективних напрямків:

1. Модернізація інфраструктури, що надасть змогу налагодити транспортні коридори «схід – захід», «північ – південь» міждержавного та внутрішнього обміну товарами і послугами.

2. Реалізація новітніх вітчизняних напрацювань щодо запровадження альтернативних джерел енергії, яка надасть змогу формувати незалежну від інших країн систему енергопостачання.

3. Використання наявних ресурсів для розвитку регіонів та їх обмін на внутрішньому ринку. Запровадження ресурсозберігаючих технологій на всіх рівнях господарювання.

4. Реструктуризація управлінських та адміністративних структур, відповідно до напрямків децентралізації.

5. Реформування системи освіти на всіх рівнях з метою формування громадської свідомості; виокремлення соціокультурних цінностей; політичної, економічної та історичної грамотності; усвідомлення цілісності країни.

6. Розвиток вітчизняної науки, адже її досягнення ідеї та рекомендації помітно впливають на весь навчально-виховний процес, на технологію, форми і методи навчання. Безумовно, провідна роль тут належить педагогічній науці. Ця функція науки здійснюється через культурну діяльність і політику, систему освіти та засобів масової інформації, просвітницьку діяльність учених та ін. Не забудемо і того, що наука є культурним феноменом, самим має відповідну спрямованість, займає виключно важливе місце в сфері духовного виробництва.

Виявлення можливостей для вирішення існуючих проблем базується на підґрунті суспільно-економічних відносин та наявному ресурсному базисі, який є в країні. В межах цих двох складових і має відбуватись модернізація національної економіки на новому рівні, що відповідає вимогам сьогодення.

Список використаних джерел

1. Геєць В.М. Економіка України: ключові проблеми і перспективи // Економіка і прогнозування. – 2016. – №1. – С. 7-22.

2. Сталий розвиток – XXI століття: управління, технології, моделі. Дискусії 2015: колективна монографія / Є.В.Хлобистов. – Черкаси: ФОП Чабаненко Ю.А., 2015. – 538 с.

3. Державна служба статистики [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Бараннік В. О.

к.е.н., с.н.с., старший науковий співробітник Регіонального філіалу Національного інституту стратегічних досліджень в місті Дніпропетровську, м. Дніпропетровськ, Україна

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТУ ГОСПОДАРЮВАННЯ: КВАЗІДІНАМІЧНИЙ ЕКОНОФІЗИЧНИЙ ПІДХІД

Головна ідея роботи полягає не тільки в встановленні функціональних зв'язків між забезпеченням економічної безпеки (ЕкБ) на національному (державному) рівні та рівнем суб'єкту господарювання (регіону або конкретного підприємства) – вони, певним чином, є очевидними, а і в спробі встановлення кількісно-якісних залежностей між рівнем економічної безпеки держави та рівнями економічної безпеки окремих суб'єктів господарювання. Встановити такі зв'язки ми плануємо за рахунок квазідінамічної (в даному випадку візуалізаційної) моделі оцінки рівня ЕкБ держави та еконофізичного підходу (еконофізика – наука, яка застосовує фізичну методологію, для вивчення економічних процесів).